

uar 7.
 4) - 31
 nvelés-
 vember
 rende-
 ev. ref.
 felépi-
 enge-
 telének
 február
 helybeli
 yiségé-
 rgyalás
 vatnak,
 rehajtá-
 ataikat
 evezett
 ezzenek
 ezettek
 tételek-
 gösszeg
 vagy a
 (adó-
 ok stb.)
 nyugta)
 natkozó
 ételek a
 vatalnál
 ponkint
 eember
 nőke:
 rnök.
 anyi tag
 gnak be
 ság.
 Követel.
 fill.
 388 40
 537 94
 730
 000
 334 21
 900 95
 904 32
 795 82
 fill.
 087 61
 589 19
 676 80
 28-2.1
 biz. tag.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizeté-
 sek és a lap szétküldésére vo-
 natkozó felszólalások intézendők.
 Telefont 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak
 Egész évre ———— 24 kor.
 Félévre ———— 12 „
 Negyedévre ———— 6 „
 Egy óra ———— 2 „
 — Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.
Megjelenik
 vasár- és ünnepnapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902. XXXI. évfolyam 5. szám. Szerda, január 8

A katolikusok autonómiája.

Nagybecskerek, január 8.
 Hosszabb pihenő után holnap ül össze a katolikus kongresszus, mely hivatalosan lesz dönteni a 27-es bizottság által az önkormányzati szervezetről kidolgozott javaslat tervezet sorsa felett. Ezt a javaslattervezetet az e célból kiküldött bizottság a magyar kormány és a püspöki kar kiküldöttével folytatott értekezlet után dolgozta ki miután hivatalos közlés útján megismerte a bizottság egy a magyar kormány, valamint a püspöki kar álláspontját az autonómiára ruházandó hatáskörök mértékére nézve. A magyar kormány álláspontja különben már akkor ismeretes lett, midőn mindjárt a kongresszus összehívása után, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyszabású memorandumában tüzetesen ismertette és megokolta a magyar kormány álláspontját megdönthetetlen bizonyítékokkal.

A 27-es bizottság által kidolgozott javaslattervezetet a kormány is alkalmasnak tartja az általános tárgyalás alapjául való elfogadásra. Elérkezett tehát az ideje annak, hogy most már a kongresszus plénuma többségének bölcsesége döntsön a módosítások fölött. Mi csak ismételhajjuk, hogy a megfelelő módosítások nélkül az önkormányzat létrejövételét valószínűnek nem tartjuk.

Vannak, akik keveslik egy a püspöki kar, valamint a magyar kormány által a létesítendő kongresszusnak tett engedelményeket. Keveslik a hatás- és működési kört, mely ebben a keretben az önkormányzatra ruháztnak. Vannak, akik a püspöki kart szükkeblüsséggel vádolják, mivel a tulnyomó befolyást és a döntés hatalmát a saját részére akarja biztosítani az autonómiai ügyekben. Mások ugyan szintén keseregnek a hierarchia hatalmi törekvései miatt, de azért a megadás szelid nyomán haladva, a javaslatnak azt a részét, mely az egyház befolyásával, értvén alatta a püspöki kart, szövegeztetett, kénytelen-kelletlen mégis elfogadják. Ez azonban csak taktikai fogás a részükről, hogy aztán minden erejükkel a vallás- és közoktatásügyi miniszter és a kormány ellen fordíthassák. Ezek a jó urak a püspöki kart támadni nem merészelve, mérgüket egyedül a kultuszminiszteren akarják kitölteni és a kultuszminiszter kikötései miatt nem akarják állítólag elfogadni a 27-es bizottság javaslatát.

A 27-es bizottság javaslatának diszkreditálása végett tehát Zichy Nándor gróf és pártfelei ráfogják a javaslattervezetre, hogy az nem a katolicizmusnak, de a miniszteriumnak akarja megcsinálni a katolikus önkormányzatot, mert a katolikus vagyont és tanügyet tökéletesen kiszolgáltatja a felekezeten kívüli állam kormányának, az egyházi méltóságok adományozásával együtt. Ekként a miniszteri felelősségről szóló

1848-iki törvény értelmében ultima analisi a quodlibet hitű és felekezeti parlament teszi rá a kezét az egyház kormányzatára, az egyház vagyonára és a katolikus tanügyre, kezdve az egyetemen és az akadémián, végig az utolsó kisdudóig. Miután pedig a katolikus autonómia meg nem kaphatja a budapesti kir. egyetemet és a vidéki kir. jogakadémiákat, valamint az összes kir. kath. középiskolákat, a vallási és tanulmányi alapokat, alapítványokat, a melyeket jelenleg a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kezel, azelőtt pedig a helytartótanács illető osztálya kezel; ha tulnyomó befolyást nem szerezhet az autonómia részére a püspökök és a nagyobb egyházi javadalmak adományozása körül stb., úgy hát nekik autonómia egyáltalában nem kell.

Szerencsénkre ez az irány kisebbségben van az autonómiai kongresszuson és így az autonómiát esetleg Zichy Nándorék nélkül, avagy éppen ellenükre mégis csak megcsinálják. Sokszor hangoztatott követelésekkel pedig, hogy az mennyiben jogosult avagy nem jogosult, az ügy jelen stádiumában érdemileg nem is foglalkozhatunk, mert elvben már rég el van döntve ez a kérdés. Ez már túlhaladott álláspont. Hisz ez a kongresszus kötött utlevéllel halad kimért útjain. Ez a kongresszus a királyi meghívás értelmében csakis a hierarchia és a miniszterium által kijelölt keretben, de nem annak kifizetésével csinálhatja meg az autonómiát. Ezért volt szükséges egy albizottságot kiküldeni, hogy ezzel hiteles alakban közöltetvén a kormány és a püspöki kar álláspontja, ahhoz szorosan alkalmazkodva, dolgozta ki a szervezeti javaslatot. Ez így is történt. Ezen javaslatban lefektetett alapelvén pedig holmi részletes módosításokkal keresztültörni nem engedhetjük a kormány, avagy a püspöki kar álláspontját; sőt a javaslatot a részletes módosítások révén iparkodjunk azzal a két állásponttal lehetőleg teljes összhangba hozni, hogy ne legyen az autonómia szervezetében semmi hézag vagy félremagyarázható intézkedés.

Tanítónőképzőt Nagybecskereknek.

Nagybecskerek, 1902. január 8.
 A „Délmagyarországi tanítóegylet“ választmánya legutóbb Temesvárott tartott ülésén a délvidek valamely nagyobb városában felállítandó leánykonviktus kérdésével is foglalkozott, mely alkalommal Nagybecskerek városa is kombinációba jött. Ezen kérdéssel kapcsolatosan ismét előtérbe lép egy másik, e lapokban már néhány évvel ezelőtt hangoztatott kérdés, t. i. egy Nagybecskereken felállítandó tanítónőképző kérdése.
 Nagybecskerek városa jelenleg csakugyan nem rendelkezik sem több, sem magasabb fokú leányintézetek felett, mint akár Kikinda, Pancsova, Versecz, Fehértemplom, sőt Perjámos és így ezen helyek, eltekintve Szeged, Temesvár és egyéb emporiumoktól, szintoly jogosan követelhetnek a kérdéses konviktust, mint városunk. De ha tanítónőképzőt kapna Nagybecskerek, úgy nemcsak a tanítók, hanem más

testületek is szívesen itt állítanának fel konviktust, mert ez esetben a női zárda által fentartott polgári leányiskola, mint a képzőnek előkészítő iskolája is jóval több tanulókat nyerne.

De nézzük, vajjon általános szempontból véve szükséges-e Nagybecskereken egy tanítónőképző intézet felállítása.
 Ha elvben elfogadjuk azt, hogy a nőt csak nő nevelje és tanítsa, úgy idővel a faluhelyen fennálló vegyes osztályok megszüntével a nőtanítók száma annyi kell hogy legyen majd, mint a férfiaké. Mert hisz a statisztika szerint a leánygyermek száma majd annyi, mint a fiúké (esetleg több is). Tehát idővel nagy hiány fog beállni tanítónőkben, ha azt vesszük, hogy Magyarországon az állam által fentartott férfi tanítónőképzők száma 18, a nőképzők pedig csak 6.

Ennek következménye már most is az, hogy a tanítónőképzőkből évenként helyszükke miatt rengeiege számu jelölt szorul ki, akik azután magán uton végzik tanulmányaikat, a mely esetben kiképzetésük korántsem oly intenzív, mintha nyilvános intézetekben szakképzett egyének előadásait hallgatják. Tehát a nőképzők száma már most is kicsinynek bizonyul.

Tekintsük már most azt, hogy a fennálló nőképzők vidékenként mikép oszlanak meg. Az állam által fentartott ily intézet van: Budapest, Eperjesen, Győrött, Pozsonyban, Kolozsvárt és Szabadkán. Tehát Budapestben alább, a nekünk nagyon is félreeső Kolozsvárin kívül csak egy van, a szabadkai. De ez nekünk és a velünk kelet felől szomszédos vármegyéknek, a Bácskával való rossz közlekedésünk folytán époly messze fekszik, akárcsak a Budapesti.

A mi városunk és vidéke pedig egymaga is igen tekintélyes számu tanítónő nemzedéket szolgáltat. Hisz évenként igen nagy azok száma, akik e vidékről képezdebe iratkoznak, de még nagyobb azoké, akik onnan kirekednek. Tehát egy tanítónőképzőnek Nagybecskereken való felállítása égető szükség! Nemcsak a fentebb említett szempontokból, hanem nemzetiségi, kulturális és abból a szempontból is, hogy a délvidek intelligens elemeinek egy oly könnyen hozzáférhető szakiskolát nyujtana, melyben leánygyermekük egy ép oly szép, mint anyagilag és erkölcsileg biztos életpályára léphetnének.

Ajánljuk e kérdést az illetékes körök figyelmébe.

HIREK.

Tájékoztató
 A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeltől kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/6-tól 7/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.
 Január 12. Szabad lyceum d. u. 5 órakor.
 „ 12. A T. G. E. közgyűlése.
 „ 13. Közigazgatási bizottság ülése d. e. 10 órakor.
 „ 19. Megyei állandó választmány ülése.
 „ 20. Torontál vármegye közgyűlése

— **A torontáli állapotok.** Egyik fővárosi estilap, a mely állandóan tetszeleg magának abban, hogy a torontáli állapotokkal a legnagyobb rosszakarattal foglalkozik, most ismét olyan hirt bocsát világgá, a mely éppenséggel nem felel meg a valóságnak. Azt írja a tisztelt lapársunk, hogy Kaffka László miniszteri tanácsos kiküldetését eddig tizenhárom felfüggesztés kísérte Torontál vármegyében. Ebből annyi a valóság, hogy ez időben hét felfüggesztett tisztviselője van a vármegyének, akik közül kettőt már

LE DELICE legjobb Vergé cigarettapapír.
 — Legkedveltebb Vergé cigarettatokokcskák. —
 — A cigaretta elalvás nélkül végig eg —
Raktár: Haidegger Ödönnél Nagybecskerek.
 (12-19 2)

Kafka vizsgálata előtt felfüggesztettek. Ennyiben tehát helyreigazítjuk az újság híré, ami egyebekben is ilyen mértékben érdemi ki a megbízhatóságot.

— **A szabad lyceum** holnap 9-én este 8 órakor a kaszinó kistermében értekezletet tart, melyen az ügy barátait szívesen látja az elnökség.

— **Az új vasut** Még nem vasut ugyan, csak terv az az új hálózat, a melyet a napokban ismertettünk bőven, de hogy életrevaló eszmét vetett fel a tervezője a bácskai összeköttetés létesítésével, mutatja az a nagy érdeklődés, a melylyel mindenütt találkozunk. A polgármester, a kinek a tervező bemutatta memorandumát, most foglalkozik azzal s bár a kedvezőtlen gazdasági viszonyok egyelőre utját is állják a megvalósításnak, a polgármester átír a kereskedelmi és Lloyd-társulathoz, hogy foglalkozzék a tervvel, mondjon véleményt, esetleg küldjön ki biztóságot, a mely a várossal egyetértve, letárgyalja a dolgot.

— **Burvaesora.** A Markoin-féle burasztal-társaság 18-án, jövő szombaton, rendezi szokásos vidám havi összejövetelét, a melyre vendégeket szívesen lát.

— **A tavaszi szini évad bérlői.** A szinügyi bizottság még ki sem bocsátotta a bérlé felhívást és máris nagy számban jelentkeztek a szinpartolók. Eddig a következők béreltek és pedig páholyokat: Rónay Jenő főispán, Reitter Oszkár, dr. Polgár Sándor, Ambrózy László, Haidegger Ödön, dr. Haidegger Lajos, dr. Brájer Lajos, Marton Andor, dr. Perisics Zoltán, Poroszkay Béla, dr. Nónay Pál, özv. Dienst Agnes, Hartenstein, Koch Mihály, Abraham János. Zárt-székeket: Mayer Rezső, dr. Pollák Viktor, Jokly Lipót, Szekes János, Bakalovich Plátó, Filkovic Boldizsár, Reitter Armand, Marmorstein Jakab, dr. Steiner Gyula, Felsenstein Jakab, Naszke Ernő, Rápoli Endre, Paul János, Gyurák Mátyás, Hilarius János. Bérelni lehet Strósz Béla főispáni titkárnál. A tavalyi bérlők e hó 20-áig előjoggal bírnak tavalyi bérelt helyeikre. Megjegyezzük, hogy az 56 előadásra tervezett évadban 15 ujdonságot szándékozik az igazgató-ság bemutatni.

— **A szabad lyceum Wakerlehez.** A szabad lyceum, a mely hatásos működését már eddig is érezteti, most ki akarja terjeszteni működését. Ezért felterjesztést intéz Wakerle Sándor drhoz, a melyben kéri támogatását és irányítását. A felterjesztés a következő:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Nagybecskereken, a Délvidéknek ezen nyelvi és nemzeti tekintetben oly annyira heterogén pontján a hazafiak egy kis csoportja fáradozik azon, hogy a szabad lyceum eszméjét népszerűvé tegye és meghonosítsa.

Szerény keretben szerény eszközökkel részese akar lenni e kis csapat annak az ország-szerte megindult mozgalomnak, mely az egységes magyar kulturát, állami megerősödésünk ezen legfőbb biztosítékát, lelkesen és céltudatosan szolgálja.

A helybeli iparos ifjuság képző- és társas-egyesületének felszólítására hazafias készséggel ragadtunk meg a kínálkozó alkalmat arra, hogy az értelmiség támogatásával felolvasásokat rendezzünk.

Múlt évi május hó 29-én rendező bizottság alakult oly irányítással, hogy a felolvasások népszerűek, gyakorlati irányuak s lehetőleg az ipar, kereskedelem és az östermelés körébe vágók legyenek, hogy a nemzetgazdaság hármast ágát képviselő társadalmi rétegek érdeklődését az ügy iránt felkölthessük.

Ezen alapon indítottuk meg a szabad lyceum szellemében működésünket és az eddig tett szerény kísérletek beváltak: a felolvasások iránt társadalmunk középosztályának minden rétege örvendetes érdeklődést kezd tanusítani s a hallgatóság száma fokozatosan növekedik.

Az eddig tartott felolvasások alkalmából merített tapasztalatok immár arra indítanak bennünket, hogy a felolvasásokat két csoportra osszuk, sorozatos ipari és kereskedelmi szakelőadásokra és általános érdekű sorozatos előadásokra. Amaz az ipar és kereskedelem új generációjának szakbeli ismereteit gyarapítaná, emez a nagy közönség közismereteit szélesbíténé és mélyíténé.

Ennek keresztyulvitelére és biztosítására mulhatlanul szükséges immár a szervezkedés és pedig a szabad lyceum alapján, annak védnök sége és ellenörködése alatt, hogy így erkölcsi

testületet képezve alapot teremthessünk a felmerülő költségek, a személyi és dologi kiadások fedezésére.

Midőn ezeket Nagyméltóságodnak teljes tisztelettel bejelenteni van szerencsénk, hazafias bizalommal kérjük Nagyméltóságodat, hogy a végleges szervezkedéshez szükséges irányítást megadni s a szabad lyceum alapszabályainak s egyéb nyomtatványainak megküldését kegyesen elrendelni méltózzassék.

Eddig kifejtett munkásságunk bemutatására van szerencsénk az eddig tartott öt szabad előadásnak és kilenc felolvasásnak rövid kivonatait, melyeket annak idején a hallgatóság között szétosztottunk, teljes tisztelettel mellékelni. A jövőre 16 előadás van biztosítva.

A kivonatoknak, vezérfonalaknak a működő szabad lyceumok között való kicserélése nagyban elősegíténé az országos munkásság áttekinthetőségét s kölcsönös irányítást gyakorolna az ügy szolgálatában fáradozókra.

Kegyelmes urunk! A népből magából kiindult ezen mozgalom részére kérjük kegyes pártolását, az ügynek istápolását különösen a mi különböző ajku és nemzetiségű városunkban, hol a felolvasások útján a közismeretek terjesztésével a magyar szó és a magyar érzés terjesztése párosul.

Mély tisztelettel sb.

— **A délvidéki szini kerület vála ztmánya** február 11-én Nagybecskereken ülést tart a következő tárgysorozattal. 1. Bejelentése az eddigi eredménynek és netán s ülséges intézkedések javaslatba hozatala. 2. A választmányi ügykezelés költségeiről való gondoskodás. 3. Netáni indítványok.

— **Élve megsült gyermek.** Rémes halálesetről értesít bennünket zichyfalvi tudósítónk. A Zichyfalva szomszédságában levő Széchenyifalván Szervó Erzsébet bérésné vasárnap délután a szomszédba ment kis trécselésre s magára hagyta a szobában a 2 éves Anna és a 3 éves János gyermeket. János unalmában felmászott a szobában levő „sublad“ tetejére s onnét levette az ott heverő gyújtót s rögtön kezdte is azokat gyújtogatni, sőt a hatás fokozása végett meggyújtotta 2 éves Anna hűgának ruháját is, s a ruha a gyermek veszedelmére lángra lobbant, a gyermek égő fákiyaként szaladgált a szobában, sőt kinjában az ágy alá bujt, ottan keresve menedéket. Jánoska megrémült tettének következményén, kirohant a szobából s segítségért kiabált, mire 7 éves Károly nevű bátyja előtért, berohant a szobába, égő hugocskáját az ágy alól kivonszolta s egy kanna vízzel leöntötte mire a tűz elaludt, de a gyermek menthetlenül elpusztult, mert két órai kínos vesződés és velőtrázó sikoltozás közepette kiszenvedett. Dr. Zoltán Sándor módosi albiró, dr. Fialowski Béla kir. törvszéki orvos és dr. Schimpl János módosi orvos az eset megvizsgálása végett a helyszínen megjelentek s a gyermek hulláját nemcsak szörnyen összeégve, de helyenkint teljesen megsülve találták. A bűnvizsgálat folyik.

— **A szőnyeggyár kiténtetése.** A helybeli szőnyeggyárat újabb kiténtetés érte. Hegedüs kereskedelemügyi miniszter művészi tervek szabatos megvalósításáért a szövő ipar terén az 1901. évre az általa alapított állami érmet a gyárnak ítélte oda.

— **Vonatösszeütközés Szegeden.** Amolyan kisebbfajta összeütközés történt, mint nekünk írják, hétfőre virradóra a szegedi rendező pályaudvaron. Egy W. nevű forgalmi tiszt maga ült fel a lokomotivra, hogy megvizsgálja a vonalat, mikor a mozdony belevágódott három magányosan veszteglő teherkocsiba. Pokoli ropogás követte ezt az összeütközést, az első waggon kiugrott a helyéből és roncsokba tört. A másik kettő szintén erősen megrongálódott. Valósággal isten csodája, hogy emberéletben nem esett kár, pedig a vasuti hivatalnokon kívül ott volt a mozdonyvezető is a lokomotivon. A kár körülbelül ezer forint. A vizsgálat azonnal megindult annak kiderítése végett, hogy mi okozta a veszedelmet.

— **Mit mond a kalendárium?** Naptárt mindenki tart, de csak kevesen böngészik át a kalendáriumi részt benne. Pedig elég érdekes. Ime: Szerdával kezdődik és szerdával végződik az új esztendő. Háromszázhatvanöt napja van tehát, ebből hatvanhat ünnep és vasárnap, azért mert csak két ünnep esik vasárnapra: Gyertyaszentelő Boldogasszony, meg Péter és Pál napja. Négy ünnepnap esik részben hétfőre, részben szombatra s így több kettős ünnep lesz a szokottnál. A farsang azonban nagyon rövid ideig tart. Vizkereszt napjától, január 6-tól hus

hagyó keddig, vagyis február 11-ig, mindössze 36 napig. A táncmultságok rendezői tehát ugyancsak rászorulnak majd a bőjtre. Az új évben három napfogyatkozás és két holdfogyatkozás lesz, körülbelül kétszerannyi, mint tavaly volt. Ebből nálunk látható április 22-én a teljes holdfogyatkozás, mely este hat órakor kezdődik, továbbá az október 17-iki teljes holdfogyatkozás, mely egynegyed hat óra tájban kezdődik és végül az október 31-iki részleges napfogyatkozás, mely reggel félnyolc órakor kezdődik és több mint egy óráig tart. Az uralkodó bolygó a Szaturnusz, a Jupiter után a bolygórendszer leghatalmasabb tagja.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 11. A jótékony nőegylet mulatsága a kaszinóban.
 „ 11. Könyvnyomdászok bálja.
 „ 18. Hangverseny a koronában.
 „ 25. Izc. nőegylet bálja.
 Február 1. Polgári bál.
 „ 11. Alarcosbál a kaszinóban.

— **A nőegylet bálja.** A hivatalos farsang beköszöntő mulatsága lesz a jótékony-nőegylet bálja, a melyet 11-én szombaton tartanak meg a kaszinóban. A szépnek ígérkező mulatság iránt általános az érdeklődés s valószínű, hogy az első bál siker tekintetében is bevezeti a farsangot.

— **Polgári bál.** A Nagybecskereki Polgári Dalárda február 1-én a kaszinó összes helyiségeiben polgári bált rendez. Belépti díj: Személyijegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlaplilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 18. „A nagybecskereki takarékpénztár“ közgyűlése.
 „ 18. „A törökbecsei takarékpénztár“ közgyűlése.
 „ 23. „A második német eleméri takaré- és előlegszövetkezet“ közgyűlése.
 „ 26. „Az analfalvi járási takarékpénztár-részvénytársaság“ közgyűlése.
 „ 26. „A törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet“ közgyűlése.
 „ 26. „A törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság“ közgyűlése.
 „ 26. „A torontál-ozorai (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság“ közgyűlése.

A T. G. E. a múlt évben.

(Folytatás.)

II Növénytermelés.

Vármegyénk égáji, talaj és helyrajzi viszonyainál fogva gazdalközönségünk főként a gabonatermelésre van utalva. Ez a legerősebb ütere gazdalkodásunk szervezétének. Nagyon természetes tehát, hogy az elnökség irányító ténykedését első sorban a gabonafélék termelése érdekében érvényesítette. Ez irányú legnevezetesebb ténykedése, hogy az u. n. dunántuli tarbuzát meghonosította vármegyénkben. Ezen dunántuli tarbuza immár több ezer holdnyi területen termeltek kitünő sikerrel Torontálban és aki termeli, az majdnem mind elismerést mond egyesületünknek e buzafajta meghonosításáért. Hogy miféle buzafajta ez? vagy hogy miben rejlik áldásos előnye? azt e helyen nem céloz kifejtetni. Az érdeklődőt utalom „Ertesítőnk“ ezen számának alább következő hasábjaira, ahol részletes felvilágosítást talál e tekintetben az ezen buza tárgyában megíródott cikksorozatban.

Azonban nem csak ezen buzafajta meghonosításán fáradozott egyesületünk, hanem általában hirdette szobán és irásban mindenütt, hogy kiszagdáinknál nagyon sok helyen immár nélkülözhetetlen a buza vetőmag változtatás. Az egyesület és a központi hitelszövetkezet felhívásának foganatja is lett, amennyiben kiszagdáink tömegesen keresték fel egyesületünket, hogy számukra buza vetőmagot közvetítsen.

Az egyesület a következő községek kiszagdáinak számára közvetítette a buza vetőmag beszerzést: Ozora, Istvánvölgy, Beodra, Nagytószeg, Nagybecskerek.

A buza vetőmag részben a nagyszentmiklósi földmives iskolától, legnagyobb részben azonban a mezőhegyesi ménésbirtoktól vásároltatott.

A növénytermelés mezején nem csupán a buza vetőmag beszerzés, illetőleg egy új buzafajta meghonosítása révén munkálkodott egyesületünk, hanem figyelmét kiterjesztette a jó minőségű zab és árpa fajták meghonosítására is. Ezen irányban néhány birtokosnak tett az egyesület szolgálatot.

A tengerifajták meghonosítását az elmúlt évben munkakörén kívül hagyta az egyesület, miután e téren a korábbi években tett kísér-

letek azt bizonyították, hogy a mi viszonyainknak legjobban megfelel a báráni tengeri termelése.

A lenmagtermelést illetően a földmivélsügyi miniszterium lentermelési szaktanára révén rigai lenmagot közvetített számos birtokos és kiscgazda számára.

A cukorrépa-termelést, miként az előző években, úgy az 1901. évben is előmozdította egyesületünk az által, hogy egyes birtokosok számára közvetítette a termelési szerződések megkötését a mezőhegyesi cukorgyárral. A cukorrépa-termelés támogatására nem csak azon körülményről fogva vállalkozott egyesületünk, hogy e révén egyes termelők nagyobb jövedelmi forrás birtokába juthassanak, hanem azért is, mert a cukorrépa-termelés révén a szegény munkásnépnek segíteni lehet.

Komlótermelés. Ezen téren a lajosfalvi komlótermelők érdekében fejtett ki az egyesület tevékenységét. Ugyanis Lajosfalván a komlótermelés már meglehetősen nagy arányokat öltött s hogy a termelők a helyes termelési ismereteket elsajátíthassák, ennél fogva az egyesület titkárai több ízben kirándultak a lajosfalvi komlótermelőkhez. Tervbe lett véve, hogy Lajosfalván szövetkezeti alapon egy komlóvásárcsarnok is létesíttessék, mely cél érdekében az egyesület a lajosfalviakkal egy értekezletet is tartott, mely értekezleten a földmivélsügyi miniszter ur megbízásából Károly Rezső és Cserer Lajos tanár urak is résztvettek. Sajnos, de a komlóvásárcsarnok létesítése éppen az érdekeltég magatartása miatt nem volt létesíthető s nem is valószínű, hogy az a közel jövőben létesíthető legyen s így a Lajosfalván évenként rendezni szokott komlóvásárok továbbra is csak szűk keretben fognak mozoghatni, ez azonban éppenséggel nem zárja ki, hogy ezen vásárok fokozatosan fejleszthetők ne lehessenek.

A borsótermelés felkarolása céljából az elnökség összehívta a borsótermelés felkarolására. Gazdánk körében fel is támadt a kedv ezen pillangós virágú növény termelésére, sajnos azonban, de a konzervgyár utólagosan oly feltételek teljesítését kérte, amelyek egyszerűen lehetetlenné tették a borsó termelését.

III. Szőlőtermelés.

Nagymérvű gondoskodását képezte egyesületünknek az 1901. évben a szőlők felújítása is. E végből a földmivélsügyi miniszteriumtól amerikai szőlővesszők adományozását sikerült kieszközölnünk több megyebeli községünk kiscgazdái számára. Így a tordai kiscgazdák számára 2500 db, a kistereméniaiak számára 43.100 db amerikai szőlővesszőt, a nagybecskereki szőlősgazdák számára 10.500 db, a kumáni gazdák számára 3000 darab európai szőlővesszőt, a grabáci és számosi szőlősgazdák számára pedig összesen 32.000 darab bejött amerikai szőlővesszőt kérelmeztünk.

Szőlőkarók kedvezményes szállítására jogosító igazolványt 76 db-ot állított ki az elnökség, összesen 90 vagon mennyiségre.

Zöldojtási tanfolyam. Makra Imre plébános ur, Lowieser Imre főszolgabíró ur és Halász Lajos szőlészeti felügyelő ur buzgókodása következtében május hó 28-31-ig Aracson, Makra Imre plébános ur mintaszerűen kezelt és berendezett szőlőtelepén zöldojtási tanfolyam létesített, mely tanfolyamnak összesen 110 tanulója volt, kik közül látogatási bizonyítványt kapott 70.

Ezen tanfolyamon az egyesület összesen 82 korona jutalomdíjat osztott ki a 20 legszorgalmasabb tanuló között.

IV. Szövetkezetek.

A szövetkezeti eszme terjesztésének terén az egyesület munkálkodása a következő:

1. Községi tej- és tojásértékesítő szövetkezeteket alakított: Német-Csanádon, Keglevichháza és Keresztesen.

Községi tej- és tojásértékesítő szövetkezetek megalakítása tárgyában értekezletet tartott: Melenczén, Boesáron, Beodrán, Kumánon és Ecskán.

Hogy az 1901. évben nem sikerült oly nagy számban alakítanunk tej- és tojásértékesítő szövetkezeteket, mint az elmúlt években, annak oka a már működésben levő szövetkezetek nagy számában keresendő.

2. Hitelszövetkezet alakításában az egyesület közreműködött Gyertyámoson és Tamásfalván.

3. Egyes birtokosok és kiscgazdák számára gépek, anyagok és különböző cikkek beszerzését közvetítette a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

4. A működésben levő tej- és tojásértékesítő szövetkezetekkel állandó összeköttetésben állott s működést fejtett ki, hogy ezek tojás-szállítványait a megalakult budapesti tojásértékesítési központnak szállítsák.

V. Gazdatársadalmi munkálkodások.

Az egyesületnek 5 gazdakör képezi fiókját, nevezetesen: a zombolyai, a grabáci, a kiskomlósi, a nagytószegi és a kisczécsai gazdakör. Ezen gazdaköröknek alapszabályait az 1901. évben hagyta jóvá a földmivélsügyi miniszter ur.

IV. Ülések.

Az egyesületnek az 1901. év folyamán 2 igazgató-választmányi és 2 közgyűlése volt.

Ez ügyvel kapcsolatban megemlítem, hogy a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének december hó 16-iki nagy gyűlésére, mint az egyesület képviselői bejelentve lettek: Rónay Ernő alelnök, gróf Csekonics Pál, Karátsonyi Andor, Poroszkay Béla igazgató-választmányi tagok és Marton Andor e. titkár.

A temesvári vajkészítő központ ülésén az egyesületet állandóan Bezuk Lajos ny. jószágigazgató, igazgató-választmányi tag ur képviselte.

Küldöttségileg képviselve volt egyesületünk a temesvári kiállítás május hó 26-iki megnyitásánál; a küldöttségben résztvettek: gróf Csekonics Endre elnök, Rónay Ernő alelnök, Rónay Jenő, dr. Dellimanics Lajos, Poroszkay Béla, dr. Gyertyánffy László, Zsiros József és Marton Andor. (Folytatjuk.)

TÁVIRATOK.

Petőfi koponyája.

- Távirati tudósítás. -

Budapest, jan. 8.

Azt a nagy szenzációt, a melyet pár nap előtt a Petőfi koponyájáról kaptantant hír keltezt, ma fokozza Kéry Gyulának, a Petőfi társaság tagjának az előadása, aki a társaság megbízásából a nagy költőre vonatkozó relikviákat gyűjti Kéry ma részletesen leírja a Petőfi koponyájának rémregénybe illő történetét s előadásából, adataiból immár kétségtelen, hogy a vitéz koponya a legnagyobb magyar dal-költőé, Petőfié.

Fischer Károly, a száz eredetű osztrák katonarvos mostoha fia, ki nagyszombi törvényszéki bíró, figyelmeztette Kéryt először a koponyára. Az 1893-ik évben volt ez. Előadta Kérynek, hogy mostoha apja Reichenberger Bernát három fia előtt megvallotta, hogy Petőfi koponyáját rejtegeti A segesvári csata után menetelés közben a kukorica földön elterülve látta Petőfit. Leugroit a kocsiról, hozzálépett s látta hogy halott. Levágta fejét, ládájába tette, később kifőzte s preparálta Fischer Agoston körjegyző is így adja elő apja eibeszélését, de még több részletet is mond.

Mikor a hatvanas években Petőfit keresni kezdték, apja nagyon megijedt. Izgatottsága akkor sem csillapodott, mikor felesége tanácsára odaajándékozta a balászfalvi múzeumnak. Mikor Kéry ezeket hallotta, Fischerrel Balászfalvára ment, ahol Fischer első tekintetre megismerte a többi koponya közt a Petőfiét. Fogszora hiányzik a koponyának, de világosan látszik a Jókai által említett szemfog helyén, hogy abba csak olyan fog illeszthető bele, mint a minőt Jókai leír. Bartók Lajos és Kéry Gyula nyomban jelentést tettek a dologról Széll Kálmánnak és Wlassics Gyulának, aki azonnal leírta a balászfalvi metropolitának, hogy a koponyákat vegyék zár alá. Ez meg is történt s a legközelebbi napokban Budapestre kerülnek a balászfalvi koponyák, hogy a kérdéses Petőfi koponyát abból kiválasszák.

Válság Bulgáriában

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Szófiából jelentik, a fejedelem feloszlatta a szobranjét, mert a költségvetési provizóriumot nem szavazták meg.

Zavargások Spanyolországban.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Barcelonából jelentik tegnap ismét több anarkista lapot konfiskáltak.

Határidő-üzenet.

Budapest, jan. 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban jó volt a kínálat, különösen búzában, amelyben megfelelő volt a kereslet is. Határidő-üzenetben déli zárhatkor a következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	9.09—9.10
„ 1902. októberre	8.40—8.41
Rozs 1902. áprilisra	7.51—7.52
Tengeri 1902. májusra	5.43—5.44
Zab 1902. áprilisra	7.50—7.52

Vonatok érkezése és indulása

Nagy Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 8 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 6 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 10 p.; este 6 óra 10 p.
Karleva—Nagy-Kiskundára: reggel 8 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

ad 1822 6,901 szám. Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évi január hó 1-től számítandó egy, esetleg öt éven át borítékok, irodaanyagok és papírokból felmerülő szükségletének szállításra biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező irodaanyagokról és papírokról szóló kimutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításra vonatkozó részletes módokzatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési A. III. szakosztályánál (Budapest, VI. ker. Andrásy-ut 73. sz. II. emelet 54. ajtó szám) kaphatók.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirással: „ajánlat ad 182256/901. számhoz”, jövő 1902. év január hó 22-én déli 12 óráig az anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott irodaanyagok értékének 5% a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban jövő, azaz 1902. évi január hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1901. december 21.

(3.2)

Az igazgatóság.

(Uánnyomás nem díjazatik.)

Segéd-
könyvelő

(20-x.5)

kerestetik

azonnali belepésre.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Torontálvármegye antalfalvai járás főszolgabiraja.

225. kig. sz. 1902. 47-11

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye antalfalvai járáshoz tartozó Ozora községi orvosi állás lemondás folytán megüresedett, arra ezenel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1200 korona évi fizetés, szabad lakás és 40 fillér nappali, 80 fill. éjjeli látogatási díj élvezete van egybe kötve.

Felhivom pályázni óhajtokat, hogy az 1876. évi XIV. t.-c. 143 §-ában körülírt képesítésüket, eddigi alkalmazásukat, nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 1-éig hozzám nyújtsák be.

A választást folyó évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor fogom Ozora községházánál megtartani.

Antalfalván, 1902. évi január hó 4-dikén.
Lowieser,
főszolgabiró.

13018. tlkvi sz. 1901. 34-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybeeskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi államkincstár végrehajtónak Orza Jóna és társai jankahidi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 237 korona 83 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybeeskereki kir. törvényszék területén levő Jankahid község 172. számú tjkvében A + 1463. hrsz. alatt foglalt 690 □-öl szőlő, amely jelenleg kisk. Ungur György, Mária, Erzsébet, Szidóna és Ungur Andriane szül. Szucsos Mártha tulajdonát képező 206 korona, valamint az ugyanezen tjkvből lejegyzés folytán a jankahidi 737. számú tjkvből Ungur Adrián és Ungur Adriáné szül. Szucsos Mártha tulajdonát átvett 340, 341. hrsz. alatt felvett 175. ö. i. sz. ház 800 □-öl beltelekkel 581 korona kikiáltási árban 1902. évi január hó 28-ik (huszenhatszadik) napjának délelőtt 10 órája Jankahid községházánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 20 korona 60 fillért és 58 korona 10 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §. jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 3. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s Jankahid községházánál megtekinthetők.

Kelt a nagybeeskereki kir. törvényszék tlkvi hatóságánál, 1901. évi október hó 23-án.
Kiss,
kir. törvényszéki bíró.

NYOMDÁSZ - TANULÓNAK
jó házból való fiu felvétetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.
(42-x.2)

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

azonnal kiadó (19-x.5)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

Aki venni akar

150-200 cm. hosszú szőlőkaró-nak való (30-3.3)

törpefenyő karót,

az forduljon bővebb felvilágosításért e lap kiadóhivatalához.

9015. tlkvi sz. 1901. 35-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. kincstár végrehajtónak Marianov Adam karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1222 kor. 24 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Karlova község határában fekvő karlovai 1876. sz. tjkvből A I 1-3 sorsz. 3282/91, 3284/85. és 3286/19. hrsz. alatt foglalt 4 hold 245 □-öl überlandiális szántó 1014 kor. kikiáltási árban 1902. évi január hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Karlova községházánál árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alól is el fognak adatni, megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltáság tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban kiküldött kezébe letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárában és Karlova község előljárási irattáránál megtekinthetők.

Kir. járásbíró mint tlkvi hatóságánál Török-Becsén, 1901. évi november hó 17-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

A lulirott házában, azonnal való beköltözködére, kiadó két egymásba nyíló, egy utcai és egy udvari,

butorozott szoba,

esetleg hozzá még egy legényszoba is.

Meuczer Lipót.

Melenczei-ut 289/7.

44-x.1

9289. tlkvi szám. 1901. 36-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Golusin Vita és Golusin Jása karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 418 kor. 50 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Karlova község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. A karlovai 253. kataszteri birtokivben 3372. és 3433. hrsz. a foglalt „Tamásfalú” dűlőben fekvő 1 hold 1120 □-öl nem telekkönyvezett ingatlan 600 kor. kikiáltási árban.

2. A karlovai községi 288/217. kat. birtokivben 5165, 56 5. és 7508. hrsz. a foglalt „Szelistye és Okaes” és „Precska” dűlőben foglalt 1 hold 1158 □-öl nem telekkönyvezett szántó 56 kor. kikiáltási árban az 1881. évi LX. t.-c. 203. §. foglalt azon felhívással, hogy akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni avagy más igényt érvényesíthetnek, igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégítési első-séget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első ízben kitűzött árverési határrap előtt annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy igényeik figyelembe vételni nem fognak, — 1902. évi január hó 30-ik napján délelőtt 11 órakor Karlova községházánál árverés alá fognak bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni, megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltáságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban kiküldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei királyi adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjaira nézve a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró tlkvi irattárában és Karlova község előljárási irattáránál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság Török-Becsén, 1901. évi november hó 18-án.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatremétebb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalok kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férferőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyaróráz könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalok kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes hibából otthon. Az intézet kivétel nem tesz Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyaróráz könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

A levelet így kell címezni: (18-x.2)
State Medical Institute, 16
Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek mindig bértmentesítendőek.

Meghívás.

A „Törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság“

t. c. részvényesei tisztelettel meghívják az

1902. évi január 26-án d. e. 9 órakor az intézeti helyiségekben tartandó

XVII. rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Egy jegyzőkönyvvezető, három szavazatszedő és két jegyzőkönyvhitelesítőnek megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről
3. A felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadásoknak előterjesztése és felmentvények megadása.
4. Az igazgatóság megválasztása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki szavazati jogát gyakorolni kívánja, tartozik részvényeit az illető szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt három nappal a társaság pénztáránál letéteményezni.

A „Néptakarékpénztár Részvénytársaság Törökbecsén“

XVII. mérlege

az 1901. üzletévről.

Vagyon.

	kor.	fill.		kor.	fill.
Váltótárca	650721	40	Részvénytőke	120000	—
Berendezés	300	—	Tartaléktőke	60000	—
Értékpapir	7748	26	Külön tartaléktőke	26000	—
Adósok	8548	52	Nyugdíj tartaléktőke	17000	—
Ingatlan	25538	41	Betétek	194040	54
Kézizálog	900	—	Visszleszámitolt váltók	271223	—
Pénztárkészlet	24347	70	Átmeneti kamatok	8095	20
			Kamatadó	653	25
			Osztalék	24	—
			Tiszta nyereség	21068	30
	718104	29		718104	29

Teher.

Veszteség.

Veszteség- és nyereség-számla.

Nyereség.

	kor.	fill.		kor.	fill.
Berendezési leírás	300	—	Kamatok és díjak	68298	99
Üzleti költség és lakbérek	3433	43	Átmeneti kamatok	7077	97
Egyenes- és pótdadók	5146	20	Ingatlanok utáni jövedelem	923	—
Kamatadó	803	93	Értékpapir-kamat	458	16
Illeték	226	36			
Átmeneti kamatok	8095	20			
Betéti kamatok	8039	30			
Visszleszám. kamatok	17028	08			
Fizetések	9230	—			
Kétes váltók leírása	3337	32			
Tiszta nyereség	21068	30			
Igazg. javaslat a nyereség felosztására nézve:					
Jutalékokra	1500	—			
Jutalom és adományra	1200	—			
Külön tartalékalapnak	5000	—			
Nyugdíj tartalékalapnak	1000	—			
Osztalékra	12000	—			
Uj számlára	368	30			
	21068	30		76758	12
				76758	12

Kelt Törökbecsén, 1901. december 31-én.

Szlávnits M. s. k., pénztáros.

Maletits s. k., igazgató.

Rankovits M. s. k., könyvvezető.

Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk a t. közgyűlés tudomására hozni, hogy mi a magyar keresk. törvény 195. §-a értelmében a fenti mérleget, nemkülönben az igazgatóság részéről előterjesztett összes zárszámadásokat megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat mindenben teljesen összhangzóknak találtuk.

Ezen mérleg szerint az 1901. évi tiszta nyereség 21068 kor. 30 fill. tézsen ki, melynek felosztását az igazgatóság következőleg indítványozza: külön tartalékalapra 5000 kor., nyugdíjalapra 1000 kor., jutalékokra 1500 kor., jutalmak és adományokra 1200 kor., részvény-osztalékra 12.000 kor. és új számlára átvitel 368 kor. 30 fill.

Midőn még arról is meggyőződünk, hogy a fenti felosztás egy a kereskedelmi törvény, valamint az alapszabályainknak megfelel, mi is indítványozzuk, hogy a tisztelt közgyűlés a tiszta nyereségre nézve a fenti felosztást határozatilag elfogadni méltóztasson. — Végre kérjük, sziveskedjék egy az igazgatóságnak, valamint nekünk is a felmentvényt megadni.

Kelt Törökbecsén, 1902. január 4-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Kliss Vidor s. k.

Boberits Mladen s. k.

Belity Mladen s. k.

1761. I. számhoz. 1901.

40-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivélségi ügyi miniszter ur az 1901. évi november hó 23-án kelt 36796. VI/2. számú rendeletével a Herttetendyfalván építendő ev. ref. lelkészlakásnak és melléképületeinek felépítését 1917 kor. II fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi február hó 3-ik napjának d. e. II órájára a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántépénz (vagy a bántépénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1901. évi december 27-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

Egy udvari lakás,

mely áll 2 szoba, zárt folyosó és a szükséges mellékhelyiségekből,
szonnal kiadó.
Melenczei-utca 445. sz. a.

Egy utcai lakás,

4 szoba, konyha, cselédszoba és a szükséges mellékhelyiségek,
május hó 1-től kiadó.
Melenczei-utca 389.

Bővebb felvilágosítást ad

Benkovich Mihály,

gyógysz. erész

27-32

Divatáru-kereskedés.

Nagyválasztekú raktár
harisnyák, keztyűk, Jäger-
ingek, pamutok, férfi-
nyakkendők,

női kalapok

és
leány-fejkötőkben.

Pontos kiszolgálás.
Minden szakmába vágó áruk a
legolcsóbb árak mellett.

Tisztelettel

9-42

Jonász Bertalan

Nagybecskerek, Hunyady-utca.

1902. I. számhoz 1901.

41-3.2

Hirdetmény.

A földmivélségi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága az 1901. évi december hó 19-én kelt 101.927. VI/2. számú rendeletével a Kúbekházán létesítendő iskola építését 12490 kor. 45 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi január hó 25-ik napjának d. e. II órájára a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bántépénz (vagy a bántépénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1901. évi december 27-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

Meghívó

a **Törökbecse-Aracsi Segély- és Hitelszövetkezet**

1902. évi január hó 26-án délután 2 órakor az intézet helyiségében megtartandó

IV. RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgy:

1. Elnöki jelentés.
2. Három jegyzőkönyvi hitelesítő kinevezése.
3. Évi zármérleg bemutatása és elfogadása.
4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
5. Tiszta haszon felosztása iránti javaslat bemutatása.

6. Egy igazgató, 24 választmányi és 8 pótvalasztmányi tag megválasztása.
 7. Felügyelő bizottság megválasztása.
 8. Az V-ik évtársulat megalakítása.
 9. Indítványok, melyek 14 nappal előbb az igazgatóságnak be-nyújtandók
- Az igazgatóság.

A Törökbecse-Aracsi Segély- és Hitelszövetkezet

1901. év január hó 1-től 1901. év december hó 31-ig vagyis 1 évi

Mérleg-számlája.

Követel.

Tartozik.		Mérleg-számlája.				Követel.					
Vagyon:		kor.	fill.	kor.	fill.	Teher:		kor.	fill.	kor.	fill.
24	Váltótárca	220879	—	255926	50	23	Törzsbetétek I-ső évtársulat	67893	20		
25	Kötvénytárca	35047	50			31	" II "	31743	20		
14	Leltári vagyon			212	—	18	" III "	9702	80		
139	Pénztári készlet			1657	32	20	" IV "	3810	—		
						30	" V "	239	20	113388	40
						22	Magánbetétek			65537	94
						21	Visszleszámított váltók			57730	—
						27	Átmeneti kamatok			2000	—
						16	Tartalékalap			1334	21
						15	Nyereség áthozat 3 évről			8900	95
						15	Folyó évi nyereség			8904	32
				257795	82					257795	82

Veszteség- és nyereség-számlája.

Kiadások:		kor.	fill.	kor.	fill.	Jövedelmek:		kor.	fill.	kor.	fill.
13	Betéti kamatok	2967	76			27	Váltó- és kötvénykamatok			18087	61
29	Visszleszámi olt váltók kamatja	3214	62			28	Késedelmi kamatok, átírás és könyvdíjak			589	19
17	Üzleti költségek	3286	01								
19	Tőke kamatadó	304	09								
15	Folyó évi nyereség	8904	32								
				18676	80					18676	80

Kelt Törökbecsén, 1901. évi december hó 31-én.

Juhász János, pénztárnok.

Kayser Lajos, igazgató.

Sáfrány István, könyvelő.

Jelen „mérleg-, veszteség- és nyereség-számlá"-kat a fő és mellékkönyvekkel egybeahasonlítva, helyesnek találtuk.

28-22

Jovanovits Veliszláv, felügy. biz. tag.

Kiss Vidor, felügy. biz. tag.

Tasity Péter, felügy. biz. tag.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.